

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Skolans namn: Ekbackens skola

Rektor: Emma Melert

Upprättad datum:210228

Utvärderas datum:220301

1 Inledning

Alla barn/elever har rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering. Därför finns det bestämmelser om att förskolan och skolan måste arbeta främjande och förebyggande för att motverka diskriminering och undanröja hinder för allas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

I 3 kap. Diskrimineringslagen (2016:828) framgår det utbildningsanordnaren varje år ska dokumentera arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier.

Dokumentet ska beskriva hur verksamheten arbetar för att upptäcka risker, samt innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förhindra sexuella trakasserier, främja barn och elevers lika rättigheter möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder könsöverskridande identitet eller uttryck eller sexuell läggning, samt de åtgärder som krävs för att förebygga och förhindra trakasserier.

Enheten skall dokumentera alla delar (kartläggning, främjande och förebyggande åtgärder, uppföljning och utvärdering, samverkansskyldigheten) av det löpande arbetet under året.

Det är inte bara undervisningen som omfattas av arbetet utan hela verksamheten. Det handlar om till exempel pedagogiskt material, prov och betygssättning till studiemiljö, raster och utflykter. Skolresor, friluftsdagar och avslutningar omfattas också.

Enligt 6 kap. 8 § Skollagen (2010:800) ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Dokumentationen ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan.

Nya bestämmelser för förskolan och skolan – fyra steg och sju diskrimineringsgrunder

www.do.se

1.1 Definitioner

Skolans arbete kring kränkande behandling styrs av Skollagen (2010: 800) kap 6 §3 och av Diskrimineringslagen (2008:567).

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet §3 skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Diskriminering är enligt diskrimineringslagen att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Definition av de sju diskrimineringsgrunderna, se bilaga 1

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (se ovan)

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Namn på skola/förskola: Ekbackens skola
Rektor/förskolechef: Emma Melert
Ansvarig för planen: Emma Melert

Planen gäller från: 210228
Planen gäller till: 220301

2 Kultur- och utbildningsutskottets vision

Skolan för mig
Vi bygger grunder för livet

3 Delaktighet och förankring

Samverkan med barn/elever har skett på följande sätt:

- På Ekbackens skola genomförs varje termin temadagar och andra aktiviteter där eleverna delas in i åldersblandade grupper från f-6. Dessa aktiviteter är t. ex högläsning av äldre för yngre elever, elevplanerad aktivitetsdag, friluftsdagar, skolutflykt och studiebesök. Aktiviteter kring planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genomförs varje läsår.
- På skolan genomförs regelbundet klassråd och elevråd. Elevrådet utgörs av en representant från varje årskurs. I elevrådet ges möjlighet för eleverna att delta i diskussion kring trygghetsarbete, miljö och rastverksamhet. Elevrådet har också haft stort inflytande vad gäller inredning och invigning av den nya skolrestaurangen. Elevrådet genomför trygghetsvandring på skolan och skolgården varje läsår.
- Fritidshemmet har egna fritidsråd ca en gång/månad där eleverna har möjlighet att påverka och utvärdera verksamheten. De äldre barnen turas om att vara ordförande och sekreterare.
- Elevrådet ingår i skolans kostdialog. Kostdialogen leds av kommunens kostchef. Här deltar också skolmåltidspersonal, rektor och en pedagog.
- Eleverna har möjlighet att påverka rastaktiviteter som genomförs under ledning av pedagog.
- Trivsel/trygghetsenkät genomförs och följs upp i personalgruppen varje termin.
- Fritidshemmet genomför trivselenkät en gång per termin.
- Hälsosamtal, genomförs av skolsköterska i vissa årskurser.

Samverkan med medarbetare har skett på följande sätt:

- Ae-konferens med lärare och representant från fritidshemmet genomförs varje vecka. Ae har en stående dagordning där elevärenden och trygghetsfrågor finns uppe till diskussion vid varje tillfälle.
- APT med all personal genomförs varje termin. Utvecklingsarbete och planeringsmöte inom de olika personalgrupperna genomförs löpande.
- Vid studiedagarna arbetar personalen med kvalitetsarbete, revidering av handlingsplaner, strategiskt arbete och annan kompetensutveckling.

- Öppet EHT finns tillgängligt varannan vecka. Där kan lärare lyfta elevers situation tillsammans med elevhälsoteamet.
- Klasskonferens med rektor och elevhälsoteam genomförs för alla klasser varje termin.
- Vi har en handlingsplan för trygga studieövergångar.

Samverkan med vårdnadshavare sker på följande sätt:

- Utvecklingssamtal genomförs med alla elever och vårdnadshavare varje termin.
- Tät kontakt mellan hem- och skola erbjuds alltid då behov finns.
- Föräldramöte genomförs i början av varje läsår.
- Föräldraföreningen och skolan har ett nära samarbete.
- Veckobrev skickas till vårdnadshavare varje vecka.
- Fritidshemmet har kontinuerlig föräldrakontakt vid lämning och hämtning.
- Informationsbrev från fritids skickas ut någon gång/termin.

Förankring av planen

Inför varje revision ska planen processas på alla nivåer (elever, personal och vårdnadshavare). I vår verksamhet sker detta genom:

Förankring hos personal

Planen aktualiseras för personal vid läsårets start. Rektor ansvarar för att nyanställd personal under läsåret får ta del av planen. Rektor ansvarar för att planen publiceras på kommunens webbplats.

Förankring hos elever

Alla arbetslag informerar eleverna om planen. Trivselregler lyfts i klassråd och elevråd. Om behov finns revideras trivselregler i samarbete mellan personal och elevråd i början av läsåret.

Förankring hos vårdnadshavare

Trivselregler skickas till hemmen i början av läsåret. Vårdnadshavare svarar med påskrift att de tagit del av reglerna. Vid föräldramöte informeras om plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vårdnadshavare upplyses om var på kommunens webbplats den finns publicerad.

4 Utvärdering av föregående års arbete

Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska innehålla en redovisning av hur åtgärderna i föregående plan har genomförts. Har åtgärderna haft avsedd effekt utifrån de mål som sattes upp i föregående plan? Utvärderingen ska sedan vara utgångspunkten för den nya planen.

Utvärdering av föregående plan (*Hur?*)

Planen utvärderas vid personalkonferenser och studiedag. Trivsel/trygghetsenkät skall då vara genomförd så att den kan jämföras med föregående enkät. Vid behov följs resultatet av enkäten upp med följdfrågor. Kvalitetsarbetets del C (trygghet och studiero) tas i beaktan och måluppfyllelsen diskuteras.

Samverkan i utvärderingen av föregående plan (*Vilka?*)

Fritidspersonal och pedagoger f-6.

Resultat av utvärderingen av föregående plan

Det som upplevs och som utvärderingen visar vara positiva främjande åtgärder behålls. Om det finns områden som visar negativa trender eller brister utformas nya främjande åtgärder.

Uppföljning och utvärdering av föregående plan (*Hur och vilka*)

Uppföljningen har skett vid möte där olika personalgrupper ingått. I uppföljningen har man beaktat trivsel/trygghetsenkäternas och kvalitetsarbetets resultat samt utvärderat föregående plans främjande och förebyggande arbete. De punkter som ses som framgångsfaktorer har överförts till den nya planen och nya punkter har utformats.

Samtliga anser att de åtgärder som skolan har är bra. Vi ser att uppdelade förmiddagsraster har gynnat elevernas lek på både låg- och mellanstadiet. Gemensamma friluftsdagar är en framgångsfaktor för trygghet men också att skapa fina minnen tillsammans.

Vi ser framför allt att vuxna i kapprummet gör in- och utgång mycket lugnare och tryggare för våra elever så som rastvakts placering vid fotbollsplanen.

Det vi behöver se över är vilka konsekvenser som gäller om någon bryter mot ordningsreglerna.

Vi har plockat ut ett par frågor i elevenkäten som vi har tittat närmare på.

Trygghet

Jag känner mig trygg i skolan, denna fråga har fyra svarsalternativ; stämmer helt och hållet, stämmer ganska bra, stämmer ganska dåligt samt stämmer inte alls. De två första svarsalternativen är åt det mer positiva hållet och det två andra är åt det mer negativa hållet. 47,88% svarar stämmer helt och hållet, 47,16% stämmer ganska bra, 4,96% stämmer ganska dåligt samt 0% stämmer inte alls.

Med det underlaget anser sig ca 95% vara trygga på Ekbackens skola medans ca 5% känner viss otrygghet.

Studiero

Här återkommer samma svarsalternativ som förgående fråga.

24,97% svarar stämmer helt och hållet, 56,61% stämmer ganska bra, 15,08% stämmer ganska dåligt samt 3,34% stämmer inte alls.

Med det underlaget anser sig ca 82% ha en god studiero i klassrummet medan ca 18% känner att studieron behöver bli bättre.

5 Kartläggning och analys av orsakerna

5:1 Diskriminering

Kartläggning

(Undersöka risker utifrån samtliga former av diskriminering, beskriv hur. Vilka händelser kan uppkomma)

Vi anser att det förmodligen skulle kunna uppstå kränkande situationer som har anknytning till alla diskrimineringsgrunder här, precis som på alla skolor. Däremot har inte någon av våra kartläggningar visat att det finns specifik problematik kring någon av grunderna i nuläget. Vi anser däremot att det är angeläget att vi ser till att ha främjande aktiviteter som kan förebygga riskerna för att det ska uppstå kränkningar.

Kön	Vi försöker vara medvetna om hur mycket plats tjejer och killar tar i klassrums samtal. Vi arbetar aktivt för att alla elever ska få lika mycket plats och talutrymme.	
Könsöverskridande identitet eller uttryck	På rasterna deltar alla gemensamt i alla aktiviteter oavsett könsidentitet. Vi ser eleven som individ och inte utifrån kön.	
Etnisk tillhörighet	Vi samtalar regelbundet om allas lika värde oavsett hudfärg eller ursprung. Mångfald berikar och vi arbetar med vi-känslan på skolan.	
Religion eller annan trosuppfattning	I religionsundervisningen arbetar vi med grundläggande förståelse och kunskap om olika trosuppfattningar och religioner. Vi undervisar om världsreligionerna och lyfter fram likheter mellan religionerna.	
Funktionsnedsättning	Under läsåret lyfter vi temat "olika är bra" och uppmärksammar exempelvis Rocka sockorna. Alla elever är integrerade i våra klasser.	
Sexuell läggning	Vi har återkommande vardagliga samtal om allas rätt att tycka om den man vill. I årkurs 6 lyfts detta i No-undervisningen.	
Ålder	På vår skola har vi olika åldrar i klasserna och åldern har ingen betydelse. Vid aktiviteter blandar vi elever från olika årskurser	

5.2 Kränkningar

Kartläggningen (nuläge)

(beskriv hur kartläggningen gått till, vilka områden som kartlagts, hur elever och personal involverats och vilka resultat som kommit fram)

För att upptäcka olika former av kränkande behandling använder sig skola och fritidshem av nedanstående åtgärder för att kartlägga och motverka kränkningar i skolans verksamhet.

- Vardagliga samtal tillsammans med eleverna
- Samtal med vårdnadshavare
- Tätt vuxennärvaro på raster
- Klasskonferens
- Klassråd
- Elevråd
- Utvecklingssamtal med samtalsunderlag kring skolsituationen
- Trygghetsenkät genomförs 1 ggr/termin, uppföljning och följdfrågor kring resultatet vid behov.
- Rastaktiviteter under ledning av pedagog
- Gemensamt förhållningssätt hos personal i hantering av konflikter
- Handledning EHT
- Trygghetsvandring

Analys av resultatet

(analys av orsaker/ risker som kartlagts)

Vi har haft en stor andel kränkingsanmälningar framförallt under höstterminen. Vi har arbetat med hög vuxennärvaro på rasterna och organiserade rastaktiviteter, samt delade raster mellan låg- och mellanstadiet. Vi uppmärksammar konflikter på ett tidigt stadium och arbetar förebyggande på många sätt och följer upp och löser många konflikter exempelvis genom värdegrundsarbetet i klasserna.

Trivsel/trygghetsenkäten visar i de flesta frågorna på en positiv trend. De som framkommer är att fotbollsplanen är en plats där konflikter mellan eleverna lätt kan uppstå vilket gör dessa platser något otrygga.

Personalen behöver fortsättningsvis behålla fasta rastvakts-platser för att trygga upp vid exempelvis fotbollsplanen. Det är viktigt att all personal är närvarande och bryter situationer som exempelvis ”skojbråk”. Personalen fortsätter att rapportera i KB-process vid händelser där en eller flera elever känt sig kränkta, så en utredning och eventuell handlingsplan kan påbörjas.

6 Åtgärder och aktiviteter

- Utvecklingsarbete med målsättning att verksamheten ska ha en samsyn och tydlig struktur för hur skoldagen ser ut
- För att främja studiero, trygghet och delaktighet skapar pedagogerna klassrumsplatser och matsalsplatser. Olika former av lottning, t ex genom glasspinnar förekommer också för att upplysa eleverna om vikten av att kunna samarbeta med alla.
- Vi arbetar kontinuerligt med värdegrunden inom olika ämnesområden samt i samband med klassråd/elevråd.
- På fritidshemmet används ett grupporienterat arbetssätt där eleverna samspelar i olika åldrar. Fritidshemmet består av en avdelning med barn i åldrarna 6-12 år.
- I perioder arbetar fritidshemmet med lekgrupper där eleverna blandas och gör olika styrda aktiviteter.
- Diskussioner utifrån litteratur.
- Temadagar med elevledda aktiviteter och åldersintegrerade grupper.
- Genom tät vuxennärvaro innan skolstart, på raster och vid busskön uppmärksammas fler konflikter och kan undvikas eller hanteras
- Organiserade rastaktiviteter, som eleverna har möjlighet att vara med och utforma, fyra dagar i veckan under ledning av rastaktivitetsansvarig pedagog.
- Stöttning i att dela upp lag i lagaktiviteter som fotboll och bandy
- Personal uppmärksammar och påpekar regler som gäller i aktiviteter på raster. Gäller även språkbruk.
- Klasserna har gemensamt överenskomna klassrumsregler för hur man vill ha det för att alla ska känna trygghet och studiero i klassrummet.
- Planen mot kränkande behandling delas ut till anställda som börjar på skolan under pågående läsår. All personal arbetar kontinuerligt med mål och innehåll i planen på ae-konferenser vid flera tillfällen under arbetsårets. Arbetslagen skall informera om planen och särskilt lyfta trivselreglerna. Dessa går igenom och revideras på klassråd och elevråd.
- Trivselreglerna skall under läsåret skickas hem till vårdnadshavare för underskrift. Föräldraföreningen ges möjlighet att komma med synpunkter på planen.
- Regelbunden kontakt med vårdnadshavare via veckobrev, mail eller telefon.
- Schemalagd vuxennärvaro i klassrum och korridor på morgonen.
- Gemensamt förhållningssätt/gemensamma rutiner i klassrummet.
- Skolkurator samtalar kring näthat/nätmobbing i åk 5

6.1 Främjande och förebyggande aktiviteter på enheten under kommande år

Långsiktiga lösningar som syftar till att stärka det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet. Att förstärka det friska, det som man vet att alla mår bra av.

Att identifiera och kartlägga de faktorer som utgör risker för olika former av ohälsa eller hinder i lärandet. Minska konsekvenserna av uppmärksammade riskområden och kan riktas till alla elever men ändå ha ett specifikt fokusområde

Mål	Aktivitet	Tidsplan	Ansvarig	Uppföljning, Utvärdering (hur, när)
Ökad trygghet genom aktiviteter i åldersblandade grupper	Skolstartsdag	Första skoldagen	Arbetslaget	
Ökad trygghet genom aktiviteter i åldersblandade grupper	Läsaktiviteter	v. 46	Arbetslaget	
Ökad trygghet genom aktiviteter i åldersblandade grupper	Vinterfriluftsdag	Februari	Arbetslaget	
Stärkt vi-känsla	Minimaran	September	Arbetslaget	
Ökad trygghet, rörelse och förebyggande av konflikter	Rastaktiviteter	Fyra dagar/vecka	Indira	
Stärkt vi-känsla	Gemensam studieresa	Maj-juni	Arbetslaget	
Ökad trygghet genom aktiviteter i åldersblandade grupper	Elevplanerad aktivitetsdag	Juni	Arbetslag 4-6	

7. Att upptäcka, utreda och dokumentera diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Mål

På skolan ska all personal delta i ett aktivt arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- Samsyn och gemensamt förhållningssätt vid ingripande då någon bryter mot överenskomna regler.
- Alla elever är allas ansvar.

- Genomförande och uppföljning av trygghetsenkät 1 gång/termin.
- Vuxennärvaro på raster, vid bussen samt eventuella otrygga platser som framkommit genom samtal och enkät.
- Överenskommelser i gemensamma klassrumsregler som tydliggör för pedagoger och elever hur en god klassrumsmiljö ska vara.
- Handledning av EHT och skolpsykolog i hantering av situationer som påverkar trygghet och studiero.
- Uppkomna situationer dokumenteras och skickas till rektor.

Personer barn/ elever/ vårdnadshavare kan vända sig till

All personal finns till för våra barn/ elever om de behöver stöd och hjälp.

Ansvariga kontaktpersoner är:

- Klasslärare
- Fritidspersonal och resurspedagoger
- Skolkurator, Marie Håkansson
- Skolsköterska, Maria Ernstig
- Rektor Emma Melert

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn/ elev kränks av andra barn/ elever.

Det är all personals ansvar att:

- När personal får kännedom om en händelse samtalar de med de inblandade. Dokumenterar händelsen i KB-process, anmälan om kränkande behandling. Direkt länkad till rektor och huvudman.
- Reflektera över normer och värderingar som personal förmedlar genom sitt förhållningssätt.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling misstänks/ anmäls/ upptäcks.
- Bevaka att utreda fall, där jag som personal är berörd, följ upp.

Det är rektorns ansvar att:

- Fördela ansvaret för vem som ska utreda händelsen, utredning om kränkande behandling
- Se till att relevanta åtgärder genomförs för att kränkningarna ska upphöra.
- Se till att händelsen följs upp, uppföljning och utvärdering

Rutiner för dokumentation

Anmälan, utredning och uppföljning dokumenteras i webb-verktyget KB-process.

Bilaga 1

Diskrimineringsgrunder

Kön

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med kön. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett kön.

Med kön avses enligt 1 kap. 5 § diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Transsexuella personer, alltså personer som har ändrat eller kommer att ändra sin juridiska könstillhörighet, skyddas utifrån diskrimineringsgrunden kön.

Några händelser som kan vara exempel på könsdiskriminering, trakasserier som har samband med kön eller sexuella trakasserier:

Maria vill göra sin praktik på en målerifirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]

Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]

Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsöverskridande identitet och uttryck

Lagen säger att barn och elever inte får diskrimineras eller trakasseras i skolan av skäl som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck.

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Skyddet omfattar de barn och elever med en könsidentitet eller uttryck som hela tiden eller periodvis skiljer sig från samhällets könsnormer.

Diskrimineringskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med en nära anhörigs könsidentitet eller uttryck.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller uttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”. Alla människor har könsidentitet och uttryck, inte bara transpersoner. Med könsidentitet eller uttryck menar DO en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller annat liknande förhållande med avseende på kön.

Diskrimineringsgrunden könsöverskridande identitet eller uttryck omfattar de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt inte följer samhällets normer kring könsidentitet eller uttryck. Transpersoner bryter mot

tvåkønnsnormen och föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara och se ut. De som omfattas av skyddet kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna).

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Observera att transsexuella personer omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]

Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]

Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever eller studerande som deltar eller söker till verksamheten oavsett etnisk tillhörighet.

Med etnisk tillhörighet menas enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Diskrimineringsskyddet gäller även när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med nära anhörigs etniska tillhörighet.

Diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodad etnisk tillhörighet ingår också i lagskyddet.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]

Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]

Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning:

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med religion eller annan trosuppfattning. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Diskrimineringsskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier på grund av en nära anhörigs religionstillhörighet eller trosuppfattning.

Även diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodad religionstillhörighet eller trosuppfattning ingår i lagskyddet.

Enligt regeringens proposition 2002/03:65 "Ett utvidgad skydd mot diskriminering" bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etiska, filosofiska eller politiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. I övrigt definieras inte religion eller annan trosuppfattning i diskrimineringslagen.

Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen.

Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]

Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]

Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier av en elev eller ett barn när det har samband med funktionsnedsättning. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Begränsningen av funktionsförmågan ska till följd av en sjukdom eller skada vara medfödd eller förvärvad. Begränsningen ska därutöver vara varaktig, det vill säga bestå över en längre tid. Begränsningar till följd av en skada eller sjukdom som är av övergående natur omfattas alltså inte.

Exempel på vanliga funktionsnedsättningar är allergier, hörsel- och synskador, Aspbergers syndrom, ADHD och dyslexi och olika variationer av rörelsehinder.

Diskrimineringsskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med en nära anhörigs funktionsnedsättning.

Graden av en funktionsnedsättning har dock ingen betydelse. Funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre beroende på miljön och situationen.

Även diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodat funktionsnedsättning ingår i lagskyddet.

På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp.
[diskriminering]

Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]

Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!”
[diskriminering och trakasserier]

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med sexuell läggning. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för de barn och elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett sexuell läggning.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Diskrimineringsskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med nära anhörigs sexuella läggning.

Även diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodat sexuell läggning omfattas av lagskyddet.

Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]

Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.

James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]

På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Barn och elever får i skolan inte utsättas för diskriminering och trakasserier som har samband med ålder.

Ålder

Med ålder avses enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder om

- särbehandlingen gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola eller specialskolan. En sådan bestämmelse kan vara skollagen eller grundskoleförordningen.
- särbehandlingen har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga. Det gäller till exempel åldersgränserna för tillträde till gymnasium, vuxenutbildning och SFI. När skyddet mot åldersdiskriminering infördes gjorde regeringen en översyn av alla bestämmelser inom utbildningsväsendet. Regeringen hittade inte några bestämmelser som skulle strida mot förbudet.

Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta.

[trakasserier]

Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

